

Ara, després de llegir una primera vegada el següent fragment de Plató,

Aquesta és, doncs —vaig dir jo—, estimat Glaucó, la imatge completa que cal aplicar a les paraules que s'han dit abans; tot associant el món que se'ns apareix a través de la vista amb l'habitatge dels presoners, i la llum del foc que hi ha amb l'energia del sol.

I si compares la pujada cap a dalt i la contemplació dels objectes de dalt amb l'ascens de l'ànima cap al món intel·ligible no et desviaràs pas de la meva conjectura. [...] És aquesta, doncs, la meva manera de veure la qüestió: en el món intel·ligible la darrera idea és la del Bé i amb prou feines pot ser percebuda; un cop la percebem, però, hem de concloure que és la causant de tot el que hi ha de recte i de bell en tots els éssers; en el món visible és ella la que va engendrar la llum i el seu astre sobirà; en el món intel·ligible, ella és la proveïdora de veritat i d'intel·ligència, i cal que la contempli aquell que es proposi actuar assenyadament tant en la vida privada com en la pública.

PLATÓ. República, 517

subratlli les idees que considera fonamentals:

Aquesta és, doncs —vaig dir jo—, estimat Glaucó, la imatge completa que cal aplicar a les paraules que s'han dit abans; tot associant el món que se'ns apareix a través de la vista amb l'habitatge dels presoners, i la llum del foc que hi ha amb l'energia del sol.

I si compares la pujada cap a dalt i la contemplació dels objectes de dalt amb l'ascens de l'ànima cap al món intel·ligible no et desviaràs pas de la meva conjectura. [...] És aquesta, doncs, la meva manera de veure la qüestió: en el món intel·ligible la darrera idea és la del Bé i amb prou feines pot ser percebuda; un cop la percebem, però, hem de concloure que és la causant de tot el que hi ha de recte i de bell en tots els éssers; en el món visible és ella la que va engendrar la llum i el seu astre sobirà; en el món intel·ligible, ella és la proveïdora de veritat i d'intel·ligència, i cal que la contempli aquell que es proposi actuar assenyadament tant en la vida privada com en la pública.

La primera pregunta que fan a les PAU és:

Expliqueu breument –al voltant de 40-80 paraules– les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]

Això és el que equival a:

Idea principal:	
Altres idees que hi apareixen:	
Estructura de l'argumentació:	

La segona pregunta que fan a les PAU és:

Expliqueu breument -al voltant de 5-15 paraules en cada cas- el significat, en el text, de les paraules o expressions següents. [1 punt]

«món intel·ligible»	
«idea»	

Ara, després de llegir una primera vegada el següent fragment de Plató,

Aquesta és, doncs —vaig dir jo—, estimat Glaucó, la imatge completa que cal aplicar a les paraules que s'han dit abans; tot associant el món que se'ns apareix a través de la vista amb l'habitatge dels presoners, i la llum del foc que hi ha amb l'energia del sol.

I si compares la pujada cap a dalt i la contemplació dels objectes de dalt amb l'ascens de l'ànima cap al món intel·ligible no et desviaràs pas de la meva conjectura. [...] És aquesta, doncs, la meva manera de veure la qüestió: en el món intel·ligible la darrera idea és la del Bé i amb prou feines pot ser percebuda; un cop la percebem, però, hem de concloure que és la causant de tot el que hi ha de recte i de bell en tots els éssers; en el món visible és ella la que va engendrar la llum i el seu astre sobirà; en el món intel·ligible, ella és la proveïdora de veritat i d'intel·ligència, i cal que la contempli aquell que es proposi actuar assenyadament tant en la vida privada com en la pública.

PLATÓ. República, 517

subratlli les idees que considera fonamentals:

Aquesta és, doncs —vaig dir jo—, estimat Glaucó, la imatge completa que cal aplicar a les paraules que s'han dit abans; tot associant el món que se'ns apareix a través de la vista amb l'habitatge dels presoners, i la llum del foc que hi ha amb l'energia del sol. I si compares la pujada cap a dalt i la contemplació dels objectes de dalt amb l'ascens de l'ànima cap al món intel·ligible no et desviaràs pas de la meva conjectura. [...] És aquesta, doncs, la meva manera de veure la qüestió: en el món intel·ligible la darrera idea és la del Bé i amb prou feines pot ser percebuda; un cop la percebem, però, hem de concloure que és la causant de tot el que hi ha de recte i de bell en tots els éssers; en el món visible és ella la que va engendrar la llum i el seu astre sobirà; en el món intel·ligible, ella és la proveïdora de veritat i d'intel·ligència, i cal que la contempli aquell que es proposi actuar assenyadament tant en la vida privada com en la pública.

La primera pregunta que fan a les PAU és:

Expliqueu breument —al voltant de 40-80 paraules— les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]

Això és el que equival a:

Idea principal:	L'idea de "Bé" és la causant de tot el que hi ha de recte i de bell en tots els éssers.
Altres idees que hi apareixen:	<ul style="list-style-type: none">• En el món intel·ligible la darrera idea és la del Bé.• L'idea de "Bé" amb prou feines pot ser percebuda.• L'idea de "Bé" és la causant de tot el que hi ha de recte i de bell en tots els éssers.• L'idea de "Bé" és la proveïdora de veritat i d'intel·ligència.• Aquell que es proposi actuar assenyadament tant en la vida privada com en la pública cal que la contempli l'idea de "Bé".
Estructura de l'argumentació:	Donant per conegut el "mite de la caverna", posa tres exemples del paral·lisme que hi ha entre diferents moments del relat del "mite de la caverna" i el que vivim els homes, habitualment, en el mont material: <ul style="list-style-type: none">• tot associant el món que se'ns apareix a través de la vista amb l'habitatge dels presoners

- la llum del foc que hi ha **amb** l'energia del sol
- la pujada cap a dalt i la contemplació dels objectes de dalt **amb** l'ascens de l'ànima cap al món intel·ligible

La tesi del fragment és que l'idea de "Bé" és la causant de tot el que hi ha de recte i de bell en tots els éssers. Això està donant per suposat que hi ha dos realitats: el món de les idees, on la darrera idea és la del "Bé", idea que domina i ordena aquest món, i el món material, món de les ombres, que està ordenat conforme al món de les idees i, en última instància, conforme l'idea de "Bé". L'idea de "Bé" és la proveïdora de veritat i d'intel·ligència. Amb prou feines pot ser percebuda l'idea de "Bé" degut a que, sent la que dona esser a la resta d'idees, la que les il·lumina, a ella només s'accedeix mitjança un procés ascendent que acaba en Ella. El fragment acaba amb una conclusió pràctica però que l'interessa molt a Plató: Aquell que es proposi actuar assenyadament tant en la vida privada com en la pública cal que contempli l'idea de "Bé". Només l'home savi, el que coneix l'idea de "Bé", és un home bo, tant en el que es refereix a les qüestions privades com les referides al govern polític.

La segona pregunta que fan a les PAU és:

Expliqueu breument -al voltant de 5-15 paraules en cada cas- el significat, en el text, de les paraules o expressions següents. [1 punt]

«món intel·ligible»	Per Plató és el món intel·ligible és el món de les idees. Aquell món conforme al qual s'ordena el món material, el món canviant de les aparences sensibles. En aquell món va estar la nostra ànima i en ell va contemplar directament els models arquetípics, les idees. Ara, desterrats al món de les ombres, al món material, podem arribar al veritable coneixement, recordant les idees que varem veure directament quant érem en ell.
«idea»	Plató denomina "idea" no a la representació continguda a la ment d'un ésser pensant. A Plató les idees són el verdader ésser. Totes elles, models arquetípics únics, estan al món de les idees. El món material en el que ordinàriament ens movem, món contínuament canviant (Recordeu el que diu Heràclit), només es pot comprendre en la mida que s'explica com "reflexes" del únic món real: el món dels models, de les idees. Les idees són úniques, eternes, ingenerades, incorruptibles (Tenen les qualitats del Ésser de Parmènides). Les idees estan jerarquitzades i l'idea suprema, idea que governa i dona esser a la resta d'idees és l'idea de "Bé".